TRANSLATION & TRANSMISSION

October 2-5, 2014 | Keystone, Colorado, USA

Workshop 4 | Room: Crestone Peak IV | 4:30–6:30pm, October 4, 2014

Translating Abhidharma Materials

with Art Engle, Ian Coghlan, Gyurme Dorje

Art Engle
(Tsadra Foundation Fellow)

Artemus B. Engle began studying the Tibetan language in Howell, New Jersey in early 1971 at Labsum Shedrup Ling, the precursor of the Tibetan Buddhist Learning Center. In 1972 he became a student of Sera Mey Khensur Lobsang Tharchin Rinpoche, a relationship that spanned more than thirty years. In 1975 he enrolled in the Buddhist Studies program at the University of Wisconsin in Madison and received a PhD in 1983. Since the mid 1980s he taught Tibetan language and Buddhist doctrine at the Mahayana Sutra and Tantra Center in Howell, New Jersey. In 2005 he became a Tsadra Foundation Translation Fellow and has worked primarily on the *Pañcaskandhaprakarana* and the *Bodhisattvabhūmi*.

Art Engle's Presentation

Excerpt from Sthiramati's *Pañcaskandhakavibhāṣyam*:

Faith

In response to the question, "What is faith?" [the root text] declares, "Belief, clarity of mind, or aspiration toward karma and its results, the [Four Noble] Truths, and the [Three] Jewels."

There are three kinds of karma: good, bad, and unvarying. Of these, bad [karma] is associated with the desire realm exclusively, because it occurs in conjunction with nonvirtuous states of mind. Good [karma] also is associated with the desire realm exclusively, because the manner of its ripening is not fixed. Unvarying [karma] is that which is constant in relation to its ripening.

The ripening of bad karma is that ripening of the desire realm which is disagreeable. The ripening of good karma is that ripening of the desire realm which is agreeable. The ripening of unvarying karma is that ripening of the form and formless realms which is agreeable.

The faith that believes in the two kinds of karma and their results is the belief[1] that there is such a thing as virtuous and nonvirtuous karma, and that their results are agreeable and disagreeable, respectively. Moreover, this belief holds that those two results are caused by virtuous and nonvirtuous karma, and they are not governed by Īśvara or any other supposed entity of that kind. Thus, the faith that believes in two kinds of karma and their results is the belief that the unerring nature of karma and its results is that the two kinds of karmic ripenings are governed by a relation of cause and effect.

The [Four Noble] Truths are those of suffering, origination, cessation, and the path. The Truth of Suffering is the aspect of the five grasping heaps that constitutes a result. [It is suffering] because the Aryas recognize it as being adverse and [it is a truth] because its aspects of impermanence and the rest are not mistaken.

The Truth of Origination is the aspect of the five grasping heaps that constitutes a cause. [It is an origination] because it is the cause of suffering and [it is a truth] because its aspects of being a condition and the rest are not erroneous.

The Truth of Cessation is the state in which suffering has been terminated. [It is a cessation] because it is a state in which suffering and its causes have been terminated and [it is a truth] because its aspects of being a state of peace and the rest are not erroneous.

The Truth of the Path is the eightfold noble path. [It is a path] because it leads to the cessation of suffering and [it is a truth] because its aspects of leading to deliverance, and the rest, are not erroneous.

Faith toward the two truths of suffering and origination is the belief that both suffering and the origination of suffering exist. Faith toward the two truths of cessation and the path is the aspiration[2] in which it is believed, "I can achieve cessation" and "I can develop the path."

The Jewels are three in number: Buddha, Dharma, and Sangha. They are characterized as jewels because they resemble [ordinary] jewels by their rarity and great value as well as their ability to engender joy, provide benefit, and counteract the harm of spirits and other beings.

The rarity of the Buddha Jewel is illustrated by the fact that Bodhisattvas, who are indifferent to both their life and body because they have no attachment to samsara or wealth, must devote

---

[1]S: *abhisaṃpratyayaḥ*, T: *mngon par yid ches pa*. This is the first of three types of faith to be described. Below, Sthiramati describes this type of faith as the belief in an entity that exists and has either good qualities or bad qualities. This type of faith also would apply toward belief in the first two of the Four Noble Truths.

[2]S: *abhilāṣaḥ*, T: *mngon par 'dod pa*. This is the second of the three types of faith. Below, Sthiramati describes it as an aspiration in which it is believed either, "I can achieve an entity that exists and has good qualities," or "I can generate an entity that exists and has good qualities."

themselves uninterruptedly to the task of accumulating the requisites for enlightenment over three [vast intervals of time, each of which comprises a] "countless" number of kalpas,[3] in order to achieve the goal of Buddhahood. Thus, the appearance of a Buddha is described as being as rare as that of the *uḍumbara* flower.[4] Since the appearance of the Dharma Jewel and Sangha Jewel is dependent on that of the Buddha, they too should be understood as rare.

The great value of the Buddha Jewel stems from the fact that those who have achieved the state that is the fulfillment of all one's aims[5] do so by means of the two accumulations of merit and wisdom. The merit accumulation[6] is made up of the perfections of generosity, morality, and patience. The wisdom accumulation[7] is made up of the perfections of wisdom and meditative absorption. Because the perfection of effort forms part of [both] the merit and the wisdom accumulations, it is included in both accumulations. The Dharma Jewel is of great value because it is achieved by giving up [attachment for] all conditioned entities. The Sangha Jewel is of great value because it is superior to the acquisition of any samsaric gain and it is achieved through the two accumulations of merit and wisdom.

The Three Jewels are said to engender joy because they are a cause of joy—which is to say that they bring joy to those who see, hear, or recollect them.

The Three Jewels provide benefit in that they are beneficial to those who carry out the activities of approaching, serving, seeking, and gaining full knowledge with regard to them. This is described in the following lines:

> Approaching you brings fortune;
> Honoring [you] brings happiness;
> Seeking [you] out brings wisdom;
> Full knowledge [of you] brings purity.[8]

---

[3]In Buddhist cosmology, a kalpa or eon is the vast period of time during which a section of the universe comprising a billion solar systems passes through four phases of equal duration: voidness, formation, stability, and destruction. In his *Commentary to the Treasury of Higher Learning* Vasubandhu explains the term "countless" (S: *asaṃkhyam*, T: *grangs med*) to mean one times ten raised to the power of fifty-nine. See text relating to ch. 3, vv. 89–93 of the root text. Thus, three such intervals of "countless" kalpas is the length of time required to achieve unsurpassed Buddhahood in the non-tantric Mahayana path.

[4]In Buddhist mythology, the flower is said to bloom only once every several thousand years and thus it is a symbol for the rare appearance of the Buddha in the world.

[5]S: **prākāmyaniṣṭhāpadam*, T: *'dod dgu mthar phying pa'i gnas thob pa*. This term is a reference to Buddhahood.

[6]S: *puṇyasaṃbhāraḥ*, T: *bsod nams kyi tshogs*. Based on *MSA*, ch. 18, v. 40, Vasubandhu explains the term "accumulation" (S: *saṃbhāraḥ*) as follows (*MSV*, p. 134): "The syllable *sam* means 'continually.' The syllable *bhā* means 'having attained [proficiency at] meditation.' The syllable *ra* means the 'acquisition [of virtue] to a greater and greater degree'" (S: *sam iti saṃtatyā / bhā iti bhāvanām āgamya / ra iti bhūyo bhūya āhāraḥ*; T: *sam zhes bya ba ni rgyun du'o / bhā zhes bya ba ni sgom pa thob nas so / ra zhes bya ba ni yang dang yang du sgrub pa'o*). Sthiramati augments this interpretation in his subcommentary (*Sems tsam* section of Tg., vol. 126 (*tsi*), f. 102b): "In short, "accumulation" means [those activities that bring about] the *acquistion* of a Buddha's three bodies through *continually* meditating upon [the perfections of] generosity and the rest and by *meditating* upon the virtues of the six perfections *to a greater and greater degree*."

[7]S: *jñānasaṃbhāraḥ*, T: *ye shes kyi tshogs*.

[8]These lines appear in the following two verses (vv. 94, 95) of Āryaśūra's *One Hundred and Fifty Verses of Praise*: "Celebration [of you] takes away sin; / Remembrance of you brings joyfulness; / Seeking [you] out brings wisdom; / Full knowledge [of you] brings purity. // Approaching you brings fortune; / Serving [you] brings supreme wisdom; / Worshipping [you] frees one from fear; / Honoring [you] brings happiness" (S: *kīrtanaṃ kilbiṣaharaṃ smaraṇaṃ te pramodanam / anveṣaṇaṃ matikaraṃ parijñānaṃ viśodanam // śrīkaraṃ te 'bhigamanaṃ sevanaṃ dhīkaraṃ param / bhajanaṃ nirbhayakaraṃ śamkaraṃ parupāsanam.* T: *bsgrags pas sdig pa 'phrog par mdzad / khyod dran pas ni rangs par 'gyur / btsal bas blo gros skye 'gyur te / yongs su shes pas rnam par 'dag // khyod la bsu bas dpal du byed / brten pas blo gros mchog tu 'gyur / bsten na 'jigs pa med par mdzad / bsnyen bkur bgyis pas bde bar 'gyur*).

The quelling of harm caused by evil spirits as well as other beings is described in the following passage from a sutra: "O monks, when you are staying in a forest . . . that fear, apprehension, or terror will disappear."[9] Similar remarks also are made in relation to recollection of the Dharma Jewel and recollection of the Sangha Jewel.

A Buddha is one who has achieved the transcendent state in which one's knowledge has the power to move freely and without obstruction in relation to all objects of knowledge, and [the transcendent state] in which the seeds of all impure entities have been eliminated and the seeds of all pure entities have been fully developed. Because a Buddha possesses unlimited power, he can accomplish the interests of all sentient beings effortlessly, like a wish-granting gem.

The Dharma is threefold: the Dharma of instruction, which includes the scriptural divisions of the sutra, mixed verse and prose, and the rest[10]; the Dharma of practice, which is the eightfold noble path along with its retinue; and the ultimate Dharma, which is nirvana. The latter also has two aspects: the nirvana in which the support of the heaps still remains[11] and the nirvana in which the support of the heaps does not remain.[12] The nirvana in which the mental afflictions have been terminated is [the aspect of nirvana] in which the support of the heaps still remains. The nirvana in which, following the end of the present rebirth, no future rebirth occurs is [the aspect of nirvana] in which the support of the heaps does not remain.

The Sangha is made up of eight types of person, four of whom are striving after a fruit and four of whom are abiding in a fruit.[13] They are referred to as a Sangha because they cannot be divided from one another or from the Master [Buddha Śākyamuni].

---

[9]See *Supreme Banner Sutra* (S: *Dhvajāgrasūtram*, T: *mDo chen po rgyal mtshan dam pa*. The full passage states: "O monks, when you are staying in a forest, at the foot of a tree, or in an abandoned building, if you should develop fear, apprehension, or terror, then recollect me in this form: 'He is the Lord, the One who has gone thus, a Worthy One, the One who has attained true and complete enlightenment, the One who is endowed with wisdom and its foundation, the One who has gone to happiness, the Knower of the world, the unsurpassed Leader for those who are spiritually disciplined, the Teacher of gods and men, the Enlightened One, the Lord' (S: *sa bhagavāṃs tathāgato 'rhan samyaksaṃbuddho vidyācaraṇasaṃpannaḥ sugato lokavid anuttaraḥ puruṣadamyasārathiḥ śāstā devamanuṣyāṇāṃ buddho bhagavān*. T: *bcom ldan 'das ni de bzhin gshegs pa dgra bcom pa yang dag par rdzogs pa'i sangs rgyas rig pa dang zhabs su ldan pa / bde bar gzhegs pa / 'jig rten mkhyen pa / skyes bu 'dul ba'i kha lo sgyur ba bla na med pa / lha dang mi rnams kyi ston pa sangs rgyas bcom ldan 'das so*). When you recollect my qualities in this manner, your fear, apprehension, or terror will disappear."

[10]This a reference to the twelve divisions of scripture (S: *dvādaśāṅgapravacanam*, T: *gsung rab yan lag bcu gnyis*). They are (1) discourses (S: *sūtram*, T: *mdo'i sde*); (2) mixed prose and verse (S: *geyam*, T: *dbyangs kyis bsnyad pa'i sde*); (3) explanatory responses (S: *vyākaraṇam*, T: *lung du bstan pa'i sde*); (4) verses (S: *gāthā*, T: *tshigs su bcad pa'i sde*); (5) uplifting sayings (S: *udānam*, T: *ched du brjod pa'i sde*); (6) statements of theme or subject matter (S: *nidānam*, T: *gleng gzhi'i sde*); (7) narratives of spiritual lives (S: *avadānam*, T: *rtogs par brjod pa'i sde*); (8) accounts of past events (S: *itivṛttakam*, T: *de lta bu byung ba'i sde*); (9) stories of the Buddha's past lives (S: *jātakam*, T: *skyes pa'i rabs kyi sde*); (10) extensive discourses (S: *vaipulyam*, T: *shin tu rgyas pa'i sde*); (11) marvels (S: *adbhūtadharmaḥ*, T: *rmad du byung ba'i chos kyi sde*); and (12) instruction (S: *upadeśaḥ*, T: *gtan la phab pa'i sde*). A similar grouping of the scriptures lists only nine categories, leaving out numbers 7–9. For a brief description of the twelve categories, see *ASB*, pp. 95–96 (T: *mNgon pa kun las btus pa'i rnam par bshad pa*, ff. 233a–234b), listed in Bibliography under *Jinaputra*.

[11]S: *sopadhiśeṣanirvāṇam*, T: *lhag bcas kyi mya ngan las 'das pa*.

[12]S: *nirupadhiśeṣanirvāṇam*, T: *lhag med kyi mya ngan las 'das pa*.

[13]There are four fruits of asceticism: (1) Stream Enterer (S: *srota āpannaḥ*, T: *rgyun zhugs pa*); (2) Once Returner (S: *sakṛdāgamī*, T: *lan gcig phyir 'ong ba*); (3) Nonreturner (S: *anāgamī*, T: *phyir mi 'ong ba*); and (4) Arhat (S: *arhat*, T: *dgra bcom pa*). The eight types of sangha are (1) the one who is striving after the fruit of a Stream Enterer; (2) one who is abiding in the fruit of a Stream Enterer; (3) one who is striving after the fruit of a Once Returner; (4) one who is abiding in the fruit of a Once Returner; (5) one who is striving after the fruit of a Nonreturner, (6) one who is abiding in the fruit of a Nonreturner; (7) one who is striving after the fruit of an Arhat; and (8) one who is abiding in the fruit of an Arhat. Thus, four are individuals who are "pursuing a fruit" (S: *phalapratipannakaḥ*, T: *'bras bu la zhugs pa*) and four

Faith in the Lord Buddha is the clarity of mind that is demonstrated by a bristling of the body hair or the flowing of tears and is felt toward that object which has perfected all virtuous qualities and completely removed all faults.

Faith in the Dharma is clarity of mind toward [that state which is] the termination of suffering and its cause,[14] as well as that which directly brings the attainment [of that state][15] or that which elucidates [either of those two].[16]

Faith in the Sangha is clarity of mind toward those who have escaped from the mire of samsara and those who are traversing the path that will free them from the mire of samsara.

[To summarize,] there are three types of faith: the type that believes in entities that do exist and are either possessed of good qualities or bad qualities; the type that is clarity of mind toward entities that do exist and are possessed of good qualities; and the type that desires to achieve or develop those entities possessed of good qualities that are capable of being achieved or developed.

Since the latter type is a form of desire, would it not then be either craving or aspiration?

It is not either one. It is not craving, because it has a virtuous entity as its object. Nor is it aspiration, because aspiration must be preceded by faith.

The type of faith that is called clarity of mind is a quality that opposes turbidity of mind. Therefore, if the mind is accompanied by it, the turbidity of the [root] mental afflictions and the secondary mental afflictions will not arise. It is called "clarity of mind" because the presence of faith causes the mind to become clear and bright. This clarity [of mind] is a mental factor that resembles the [special] jewel that can cause water to become clear. It is described as clarity of mind to indicate that it does not have the nature of clear form,[17] since it is not form. Its action is to serve as a support for aspiration.[18]

---

are individuals who are "abiding in a fruit" (S: *phalasthaḥ*, T: *'bras bu la gnas pa*). Each fruit is achieved as a practitioner progressively abandons an ever greater portion of the mental afflictions connected with the three realms—the desire realm, the form realm, and the formless realm.

[14]I.e., the Truth of Cessation, and especially nirvana itself. This was referred to earlier as the "ultimate Dharma" (S: *paramārthadharmaḥ*, T: *don dam pa'i chos*).

[15]I.e., the Truth of the Path. This was referred to earlier as "the Dharma of practice" (S: *pratipattidharmaḥ*, T: *sgrub pa'i chos*); it is also known as the "Dharma of realization" (S: *adhigamadharmaḥ*, T: *rtogs pa'i chos*).

[16]This is a reference to the form of the Dharma that was described above as the "Dharma of instruction" (S: *deśanādharmaḥ*, T: *bstan pa'i chos*); it is also known as the "scriptural Dharma" (S: *āgamadharmaḥ*, T: *lung gi chos*).

[17]S: *rūpaprasādaḥ*, T: *gzugs dang ba*. This phrase is used to describe the five sense faculties.

[18]S: *chandasaṃniśrayadānakarmikā*, T: *'dun pa'i rten byed pa'i las can*.

Tibetan text:

དད་པ་གང་ཞེ་ན། ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སེམས་དང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའོ། །དེ་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པར་གཏོགས་པ་ཉིད་དོ། །བསོད་ནམས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་པར་གཏོགས་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བའོ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་མི་འདོད་པའོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ནི་འདོད་པའོ། །མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ལས་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཡོད་པར་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྣམ་པའི་དད་པ་ནི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དང་གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པས་སྤྲུལ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལས་དང་འབྲས་བུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལས་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བར་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྣམ་པའི་དད་པའོ། །བདེན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་རྣམས་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་མ་ནོར་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། རྐྱེན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདག་དང་། ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཡོད་པར་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་དད་པའོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བདག་གིས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ལམ་བསྐྱེད་པར་ནུས་སོ་སྙམ་དུ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ནི་དད་པའོ། །དཀོན་མཆོག་ནི་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་

དང་ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་རྣམས་སོ། །དཀོན་པ་ཉིད་དང་། རིན་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕན་འདོགས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་ན་དཀོན་མཆོག་གོ། །དེ་ལ་དཀོན་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པས་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་དཀོན་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཉིད་ནི་ཨུ་དུམ་བ་རའི་མེ་ཏོག་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་དཀོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་དཀོན་པ་ཉིད་དོ། །རིན་ཆེ་བ་ཉིད་ནི་འདོད་དགུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གནས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་གསུམ་མོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཤེས་རབ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོར་གྱུར་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཚོགས་གཉི་གར་གཏོགས་པའོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིན་ཆེ་བའོ། །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རིན་ཆེ་བའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་ན་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགའ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །འདི་ལྟར་བསྟུ་བ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱ་བ་དང་། བརྟུལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་པས་ཕན་འདོགས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཁྱོད་ལ་བསྟུ་བས་དཔལ་དུ་བྱེད། །བསྙེན་བཀུར་བྱས་ན་བདེ་བར་བྱེད། །ཀུན་དུ་ཚོལ་བས་བློ་གྲོས་བྱེད། །ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱེད་རྣམ་པར་སྦྱོང་། །ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། དགེ་སློང་དག་གལ་ཏེ་ཁྱོད་དགོན་པ་ན་གནས་ཀྱང་རུང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཇིགས་སམ་བག་ཚ་བའམ་སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་མཐུ་བརྙེས་པས་གནས་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ནི་

ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བོན་དང་། ཟླལ་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བོན་རྒྱས་པ། མཐུ་སྟོབས་
མཐའ་ཡས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་དོན་
མཛད་པར་སྤྱོད་པའོ། །ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་པའི་ཆོས་མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་
དང་། སྒྲུབ་པའི་ཆོས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་
ཟླལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའོ། །ད་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བ་འགགས་ནས་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཕུང་པོའི་
ལྷག་མ་མེད་པའོ། །དགེ་འདུན་ནི་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་བརྒྱད་དེ། འཇུག་པ་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞིའོ། །ཕན་ཚུན་མི་
ཕྱེད་པ་དང་སྟོན་པ་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་ནོ། །ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་མཆོག་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བསལ་བའི་མཐར་
ཕྱིན་པའི་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་སྨྲ་ཟེར་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། མཆི་མ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་
པས་མཆོན་པའི་དང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་དད་པའོ། །རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་དང་། ཐོབ་པར་
བྱེད་པ་དང་། གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་ལ་དད་པའོ། །འཁོར་བའི་འདམ་རྫབ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་།
འཁོར་བའི་འདམ་རྫབ་ལས་རྒྱལ་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་ལ་དང་བའི་བདག་ཉིད་ནི་དད་པའོ། །དད་པ་ནི་རྣམ་
པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་ནམ་ཡོན་ཏན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཡོད་པའི་
ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དང་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཡོད་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཐོབ་པའམ། སྐྱེད་ནུས་པ་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་
འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པའམ། འདུན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་
ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདུན་པ་ནི་དད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་འདུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དང་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་དད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྙོག་པ་དང་མི་མཐུན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་
མོངས་པའི་རྙོག་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དང་བར་འགྱུར་བས་སེམས་དང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆུ་དང་བར་བྱེད་
པའི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་གཞན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་དང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་དང་བའི་བདག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་དང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །